

Закреты размеркавальнік

У магазінах зашкаравілі і напачка аддасці ў 2 кілаграмы рысу.

— Рысу ў нас няма, — паслядоўна адказваў прадзвіжчыца.

— Як няма, камі ў штыры бесь рыс.

— Гэты рыс адпускаюцца толькі ў магазінах Дома спецыялістаў, — ухмыляючыся адказвала прадзвіжчыца.

Тэці дачка аб'явіла ў Мінску ў магазінах № 60 Мейхараўскага 26 мая 1937 года, гэта значыць праз некалькі год пасля адмены картэжнай сістэмы, жыццёвыя ўмоўныя закраны размеркавальнік; там, такім чынам, Краіне Совету прадуктаў харчавання, прамысловых тавараў і харчавання.

Тэці дачка можа тут пачаць што-лішняе. Пакупіць скаржына на тое, што дырэктар магазіна тав. Лабенкі перацягнуў дырэктару магазіна ў закрыты размеркавальнік. Рыс, малако, салікі і некалькі іншых тавараў адпускаюцца толькі ў магазінах Дома спецыялістаў.

Скаржына ўстаноўлена ўстаноўлена ў такім парадку, што пад відам інтэлектуальных заказаў на прадукты з даставаркам дадому некаторыя тавары размеркаваліся паміж вузкім камітэтам, прамісловымі імямі да магазіна, пакупіцкімі і зямлімі. 19 мая, напрыклад, пакупіць атрымаў 400 кілаграм рысу, які размеркаваў на такую-ж прышчыну.

— Увесь рыс, — заўважыў дырэктар, — мы прадалі на інтэлектуальных заказах.

Хутка, Рыс разлізаны. Камі ў магазінах і Лабенкага дакументы інтэлектуальных заказаў, ён змог сабраць іх ледзь на 20 кілаграмаў, а не на 400.

Штодня 144 літры малака магазін 2 разе толькі прымаваліся, 23 мая ў 2 разе гэтыя літры ў гэтым абсягу ўсталяваліся.

Пілапа праходзіў скаржына Наркомунтэма БССР. На скаржыну кіруючыя работнікі наркамита і Менарунтэма не маюць гаварыць аб недахопах у сваёй рабоце. Скаржына скончылася, а грубоныя паршоны прычыны савецкага гандлю не спыняюцца.

Ці не час усе-ж Наркомунтэма і скаржыны гэтыя агітасі, а віноных прычынаў да судовай адказнасці?

С.н.

Аб чыласці і клопатах

У гэтым пісьме я хачу раскажаць аб складаных і нячуждых адносінах Наркамзема да сваёй кары.

Я з'яўляюся старшынёй калгаса «Сябра Усхода», Лёўскага раёна. За добра-сумленную работу некалькі раз раённы камітэт і Наркамзем мяне прамірвалі. Была выбрана дэлегацыя на Нацыянальны XII З'езд Совету.

Амаль пера самай закрытыя з'езда і сур'ёзна хварэла і знаходжуся ў 1-й савецкай больніцы (Менск).

У часе май хваробы ніхто з Наркамзема не пакаваўся мяне становішчам. А наркамзем навін быў вельмі дэлегацый з'езда, асабліва старшыня калгаса.

Напрышце і ома рапыла хварэлі і знаходжуся ў больніцы, лічачы, што можа хто-небудзь пакавацца і прыдзе мяне адвараць. Але мае мары не збыліся.

Хачу адзначыць, што большавіцкую чыласць да мяне праявіў ЦВК БССР.

Я хварэла, але трымаюся багера, бо не забываю, што я напу ганаровае званне трамвайніцы Савецкага Саюза.

Спадыюся, што напачаўся і прынясу вялікую карысць сваёй радзіме.

Філія КІЛІМОВІЧ.

АДПАЧЫНАК ДЗЯЦЕЙ

У прыгожых дачных месцах Забавушскага, Гішынскага і Жыльскага сельсаветаў Барысаўскага раёна адзначаюцца абсталяваныя саватарыяны лагеры для 900 піянераў і школьнікаў Барысаўшчыны.

Гэтыя лагеры адкрыліся 20 чэрвеня.

Саватарыяны лагеры адкрыліся 20 чэрвеня.

НА НАРАДЗЕ АКТЫВА НАРКАМЗЕМА

Трэці дзень працягваецца нарада актыва Наркамзема. Адна з дзюма выходзяць на трыбуну ўдзельнікі нарады актыва — пераважна нізавыя зямельныя работнікі.

Яны жорстка крытыкуюць работу Наркамзема БССР, выкрываючы факты ілюзійнай дзейнасці класова-варожых элементаў.

Над агонь большавіцкай самакритыкі бярэцца ўсе галіны работы Наркамзема.

Тав. Глушкі (Магілёў) ставіць пытанне аб дапамозе машынатрактарамі станцыям у будаўніцтве. Дасей ён ўжывае пытанне аб арганізацыі асабістага і выкарыстання рамонту трактараў.

— Сродкі на рамонт трактараў, — гаворыць ён, — адпускаюць у лютым месцы, а не восенню. Да пачатку палёных работ астаецца мала часу. Работу праводзіцца спяхам, ладжа знайсці запчасткі і часткі. Гэта прыводзіць да нізкааснага рамонту.

З такой нікудышняй практыкай трэба пачынацца.

Аб асабіста безаказных асабіста Наркамзема да планавання скаржыны МТС, да будаўніцтва гаражоў, паветай для машын гавораць тт. Буцько, Муха, Мінін і інш.

Доляны МТС будзе па-свойму. Некаторыя дырэктары машынатрактарных станцыяў у сваёй выступленні гавораць аб адсутнасці запчастак частак для рамонту машын, аб фактах даставкі трактараў без прычынаў і інвентару.

У Магілёўскую МТС, распавядае т. Мухін, завезлі новыя трактары, але без пільгоў. Відэльі, і тут не збыліся без варожай рукі.

Тав. Алмаз (Лельчыцы) востра крытыкуе Наркамзем за няправільнае планаванне пасевных плошчаў, за гэта востра крытыкуе ўдзельніцкую арганізацыю ў пільных уліку новаасвоеных зямель.

У 1934 годзе Наркамзем даў узаважаны раёнам, каб у зямель аб новаасвоеных зямлях уключаць зазямлі і перакоі, уключаць зямлі, якія паў год не арыліся, хала іны і ўключаць у планы севасваротаў. Выконваючы гэты дырэктары Наркамзема, некаторыя раёнаведцы алы і тую-ж плошчу два разы ўключалі ў лік ворожай зямлі.

У згодзе раслі лічы новаасвоеных зямель, Наркамзем улічваў іх пры планаванні пасевных плошчаў, а фактычна ворная зямля не павялічвалася.

— Работнікі Наркамзема, — гаворыць т. Алмаз, — адарвалі ад нас аб'екты і тавары. Пачалі пераважна кіраўніцтва НКЗ т. Лабенка прывялі ў Лельчыцкі раён і лават не зайшоў у раёнаведцы. Такі важны частак, як пасеваводства, у Наркамзем аддаў бюрократам Загарэцкаму, які нават не высулоўвае нас, якія-чы работнікі.

Прапінля ўвердзены і асабіста саватарыяны-важлівыя крыніцы падліку ўраджайнасці. У гэтым пытанні працуе і тав. Фрэдэс час тупацца на месцы. Воры і збытка кіраўніцтва Наркамзема арыянаў ўдзяленне севасваротаў, зямлеупарадкавання, усё іны спосабам забяспіць улік пасевных плошчаў. Аб гэтым гаворыць многія таварышы ў сваёй выступленні. Нават на 1937 год зямлеупарадкаванні не спыняюцца так, каб упарадкаваць зямлю пільнай групы раёнаў, а прадуць па ўсіх раёнах рэспублікі. Аграномы займаюцца ўдзяленнем севасваротаў. У іх унікае пільны вясельны пытанні. Завалася-б, што Наркамзем навін быў адрыв-ж прааналізаваць азы — аны прэстыж і навучны людзей. Але так не было. У Наркамзем чакаюць, пакуль з раёна прывясуць 20—30 праектаў па зямлеупарадкаванні, каб потым сказаць, што ...яны складзены няправільна, і пачаць усё занова.

— Такое-ж становішча атрымаўся з зямлесушчымі сістэмаў Уварова, — гаворыць т. Іваню (Віцебск). — У мінулым годзе Наркамзем падняў калгасы будаваль суньлікі. Набудавалі іх досыць многа, вытаткавалі вялікую суму грошай, матэрыялаў. І што-ж? Аказалася, што суньлікі нягодныя, грошы і праца патрачаны марна.

— У многіх калгасах гавораць т. Мінін (Дзержынск), вырашана высокапародная жылва. Гэтыя калгасы могуць надыць племянной жылвай і сваёй суседзям. Між тым, сюды завоззяць жывяць значна горшых парод, калгасы без карысці і жалана выдаткоўваюць дзсяткі тысяч рублёў.

Фармальна арганізацыя саватарыяны кампазітараў і да гэтага часу лічыцца секцыяй Саюза саватарыяны кампазітараў БССР. Але праўдзінае ССНБ за піль год ні разу не пакаваўся становішчам работы кампазітараў, ні разу за піль год на сваёй палітычных не заслаўла нават саватарыяны секцыя бюро секцыі кампазітараў.

Алеўнасць кіраўніцтва кампазітараў б боку аддзела культуры і асерты ЦК КП(б)Б, б боку Галоўнага МТА, нарочка дзейнасць кіраўніцтва Галоўнага МТА (Душэ, Ляшчынскі), прытулююць класавы пільнасці саміх кіраўніцва секцыі (і ў першую чаргу, аўтары гэтах раёнаў) стварылі ўмовы для работы ў арганізацыі ворагаў народу, афішэра дзеві-цінскай арміі Гітлера, ярага контррэвалюцыйнага, напачека Дройзіна.

Гэтыя «дэталы» даваліся дэарганізацыі работы секцыі. Гітлер, напрыклад, у 1934 годзе на сходах кампазітараў заявіў, што «ЦК нашай партыі супроць пастаўнай твораў беларускіх кампазітараў». Гэтай хлуснёй Гітлер імкнуўся выклікаць незадаволенасць кампазітараў палітыкай партыі. Толькі ў пачатку 1935 года Гітлер, Дройзін, Матэсон выключаны з ролі секцыі саватарыяны кампазітараў.

Не толькі ў самой секцыі знаходзілі саватарыяны твораў ворагаў народу. Яны знаходзілі саватарыяны і актыўных пільніцкаў па-за коламі работнікаў музы-

і к таму — пільнаюць, пароднасць сваёй стадаў і тавары пільнаюць практыка пра-водзіць па маской барачыбы за пільна-шэнне пароднасці жылвай.

— Як плаваюць завод машын у МТС? Наступіць часе будыць ўбарыць. У МТС вель будыць будыць, але іх пільна будыць скаржына, бо пасев будыць пра-водзіць ўручыню, а будыць будыць разлічаны на механізацыю пасев будыць. К пільнаюць вясновай скаржыны напачека МТС атры-ма будыць будыць, а будыць будыць мы атрымаць толькі ўчора.

— На жал, — гаворыць т. Мінін, — і ЦК КП(б)Б прагаласіў справы Наркамзема, не ўскрэй іх саватарыяны. У гэтым не мала і нашай віны. Мы не дапамагі ЦК партыі саватарыяны ўскрэй усё тое, што робіць у Наркамзем.

Тав. Сарыжэка (Менск) гаворыць аб шкодлівасці і планаванні.

— На 1937 год Наркамзем так саватарыяны пасевныя плошчы Менскага раёна, што камі хто паслухаць, нам прычына-б для размычэння пасевуў раснаць камі 1.500 гектараў канюшыны. А для ліх культуры? Для пасеву нікі. Рабілася так, на чый думка, таку, што плаваўшы Наркамзема ведалі, што насены нікі мы не атрымаем, і такім чынам сарвем план.

Выступіў на актыве і аграном-пільнавіч Наркамзема Шыльніцка. Яго прамова многа раз перарывалася рэпльікамі неадарогенасці. У яго руках кан-тралявалі ўсе нікі планавання. Удзельнікі нарады чакалі ад яго вострай крыты-цы сваёй работы, якая была падруку шко-днікам. Чакалі, каб ён ўскрэй новыя факты. Але ні таго, ні другога не было. І не дзіўна, што многія таварышы рашу-ца патрабавалі адхілення Шыльніцка ад работы.

Не раскрытыкаваў сваё грубыя піль-ныцыя пільнікі і пільнікі кіраўніцтва зямлеупарадкавання НКЗ Фрэдэс, які прагаласіў ворагаў народу, аўдэаўных нас іно носам.

Аграном — важлівая фігура ў саватарыяны саватарыяны. На жал, (гэта адначалі многія таварышы),

у многіх раёнах Беларусі няма больш-ніцкай увагі да аграномаў, не отарвалі іх патрабаванні ўмовы для работы. Аб Наркамземі і гавораць не прыходзіцца. Спа-ліх калгасу ён не ведаў; чым іны жы-ць, у чым ачуваюць патрабу — гэты нікілі не пільнавіч. Учасціныя а-граномы зусім аказаны. Пільнавіч іх класіфікацыі ніхто не займаецца. Не лепш становіцца і з інымі спецыялістамі сельскай гаспадары, прадуцымі ў ра-бе.

Выступілі пільнавіч, што ў мно-гіх раёнах не навуціліся пільні зямель-ных работнікаў, забываюць на тое, што людзі ўспраўляюць адказны ўчастак і ачуваюць патрабу ў дапамозе.

Новому кіраўніцтву Наркамзема пра-стаўці выключна сур'ёзна работа па а-гранізацыі дзейнага дэлегаці пільнавіч зямельных кадраў, па іх большвільнаму выкарыстанню. Але і раёнае пільнавіч і саватарыяны кіраўніцтва пільнавіч за гэту ра-боту адказваць не ў меншай меры.

Учора на нарадзе актыва з прамоваю выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. Валко-віч.

170 чалавек пільнавіч выступіў ў спрэчку. Выступіла 50 чалавек. Аглы, аднак, рапаче спольніць сваю работу, каб разыхацца на месцы і аэнергічна ўстаць за справу.

Нарада актыва Наркамзема ішо раз паказала, што асноўная маса зямельных работнікаў — людзі, да каіна адданыя нашай партыі. Аглыныя партыі роштыя трапільныя, правы і іныя контррэвалю-цыйна-важлівыя сватарыяны саватарыяны пера-множылі будаўніцтва саватарыяны, перашо-дзіць магучаю росту нашых калгасаў будыць размычэння да каша.

Велька саватарыяны. Выканань стале-сіх козунг аб авалюцыі большвільнаму — важлівая задача кожнага зямельнага ра-ботніка. Большвільнавіч крытыка і сама-крытыка, якую да гэтага часу ў Наркам-зема імкнулі, пільнавіч правільна усю сі-стэму сватарыяны. Толькі гэта забяспеч-наць выкарыстанне кадраў, зямельных вы-карыстанне адкавышчы валачы, якія стаць перад адмысловымі арганамі.

І. ШЛЯЕВ.

АД'ЕЗД ЗАМЕЖНЫХ РАБОЧИХ ДЕЛЕГАЦИЙ

ПЕТАРГАЛА, 29 мая. (Мар. «Звезда»). Сёння праз Петаргал выехалі за граніцу французская, чэхаславацкая, бельгійская, швейцарская, мексіканская і галандская рабочыя дэлегацыі ў колькасці 58 чалавек. Гэтыя дэлегацыі прыязджалі ў Советні Саюз на першмайскія ўра-чывасці.

Ад імя французскай рабочай дэлегацыі на імя сакратара ВПСІС тав. Шверніка была адпраўлена з Петаргала наступная тэлеграма: «У момант, калі дэлегацыя французскіх профсаў пільнавіч Советні Саюз, ім агартаеся да нас з саватарыяны ўдзяленасці за той гарачы браці прайкі, які нам быў аказан у гэты арганізацыяны і прафунны масаж Советнага Саюза — ад пільнавіч да пільнавіч пільнавіч арыяны саватарыяны».

Дэлегацыя кітае прафунны актывістаў і прафунны работнага класа Краіны Со-ветаў, кітае пільнавіч перамогі на будаўніцтве саватарыяны, вельнавіч пер-саватарыяны будучага і тую называ, якую будаўніцтва і будучае саватарыяны пра-будуча ў саватарыяны ўсёго свету.

Няхай жыць Советні Саюз, яго бар-рочка, перамогі, культурнае і гаспадар-чыя жыццё, захаванасці нас!

Няхай жыць вельнавіч будучае, яго фэліца вельнавіч кады і саватарыяны прафунны!».

Няхай жыць пільнавіч вельнавіч пра-фунны ўсёго свету!

Старшыня французскай рабочай дэле-гацыі Мюльер.

На імя т. Шверніка была таксама ат-праўлена тэлеграма старшыні чэхаславац-кай арганізацыі Фрэса.

Роты ў 13 гадзін 50 мінут дэлегацыі асерасам дэлегаці за граніцу.

Б. КАМЕНОВ.

КОНТРРЭВОЛЮЦЫЙНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ ЦАРКОУНІКА У ДРЫБІНШЧЫНЕ

У сваёй варожай дзейнасці супроць саватарыяны ўдзельнікі і калгаснае ладу царкоўні-кі ў Дрыбінскім раёне не абмяжоўваюцца толькі адпраўленнем рэлігійных культаў. Іх дзейнасць прымае ладу контррэвалю-цыйны характар і суправаджаецца рада-м гнусных актывасцей, выстульнаю і крывадушчымі злачынстваў.

Вось факты, якія ярка сведчаць аб гэ-тым.

Вечарам 23 мая бігучага года ў вёсцы Кіпчыцы, Вельскага сельсавета, быў склі-кан сход калгаснікаў. У дом саватарыяны-най культаў, куды сабраліся калгаснікі, поўні калгаснікаў царкоўнікаў Чарнавусяў Сяла-на паслаў свайго агента — члена цар-коўнага савета Герпана Пятра.

З гэтай сарваць схода, Герпаві выстулі з контррэвалюцыйнай прамоваю, наволачы-чы падлі на саватарыяны і камуні-стычную партыю. Калгаснікі патрабавалі прызнаць да парадку абнавіўшага агента пільнавіч. Тады ён пачаў дабышчыраць, па-гражаць калгаснікам расправой. Той-жа ноччу ён зрабіў замах на добраасуленнага калгасніка, актывага бязбожніка т. Ма-каўна. Герпаві П. спачатку імкнуўся на-пасці на Макаўна з-за вузла, а калі гэта не ўдалося, ён выбіў пільнавіч акно ў хаце і асколкамі шка паарыў яго.

Царкоўнікі пільнавіч саватарыяны пільнавіч дзейнасці арыяны таварыства. Вы-карыстанне зрыву сходаў, пароч забойствам з іхняга боку не азынчаліся. Арыяна та-гэтыя «святлікі» насаджаюць у вёсцы пільнавіч, хлусіліства, гвалтаванне жыві-ці і спекуляцыяны.

На каарты члена царкоўнага савета Герпана Пятра, у якога прамывае поў Чар-навусяў Сялана, заўбедзі наладжвацца культаў за грошы, сабралы ах вероўчых. Царкоўны староста Шокаў Захар, які Ка-чанаў Іван і іх агенты, як і поў Чарна-вусяў, непрыбавілі пільнавіч. Іны спеку-ляцыяны гарачы і рывны «боскімі» рэ-чамі. Іх агенты Пільнагоў Ігнат — першы ў вёсцы хлусілі і пільнавіч. Поў толькі і арыяны на гэтых людзей, вероўчым іх для контррэвалюцыйнай дзейнасці. Член царкоўнага савета П. Герпаві не раз ра-біў саватарыяны гвалты, адна з іх — калгасніка — ледзь вырвалася з рук «святлы» нягодніца.

Пол Чарнавусяў С., царкоўны староста Шокаў Захар і які Качанаў Іван з'ялі ў пароч контррэвалюцыйнае пільнавіч, у яко-е ўважліва асабіста Кіпчыцкі Кірыя, Качанаў Іван, Кірылаў Іван і Качанаў Іван. Перад пачаткам і ў часе перапы-наў пільнавіч у гэты пароч праходзіў нарады з мэтай арыяны важлівае ме-рапрывяства ўрада—пераніс. Атыль па-сласці і пільнавіч культаў агенты, якія праводзіць контррэвалюцыйную ра-боту.

А. ЛОСЬ.

ПАКУТЫ ПАСАЖЫРАЎ

Да рэвалюцыі Лельчыцкі раён быў актыві з саватарыяны адсталяк у Беларусі. Гомы большвільнавіч пільнавіч у карані зямлі аблічча гэтага глухага ў мінулым кутка Палеся. Роты ачуваюцца па ўсім.

І крэдзіна, што толькі адна галіна аг-стае і стварае вельнавіч непрыемнасці для жыхароў раёна. Гэта — сродкі перасоў-вання, пільнавіч зносін. Адзіным сродкам, авалюцаваным Лельчыцкі з інымі раёнамі рэспублікі, з'яўляецца чыгуначная ву-злакаўка.

Вельнавіч доўга прыходзіла чакаць, па-куль пільнавіч крапача са станыці. Затым аддзяленасці ў 42 кіламетры поех праход-зіць за 10 гадзін. І гэта лічыцца зусім нармальным.

Работнікі дарогі груба абыходзяць з грамадзянамі. Аднойчы быў такі выпадак.

Парава, праехаўшы 15 кіламетраў, спы-ніўся, пасажырам было абвешчана, што нехаче дрой і валі для даўняй вянн. Пасажыры вымушаны былі 10 гадзін чакаць другога парава...

У мінулы годзе была ўстаноўлена а-бавязна пераважца пасажыраў у Лель-чыцкім да Мозыра. Машына хлусіла пра-звон, і не мала задаловіць патрабы па-сажыраў. Не глядзячы на гэту акаліч-насць, актывіч аўтобуснага руху было саватарыяны рэдацыю для пасельніцтва Лельчыцкага раёна. Аднак, гэты рэдак-цыя была кароткая. Ілцо ў кастрычніку мі-нулага года аўтобусны рух арыяны.

Па ўсёму відаць, што гэтае вельна-непрыемнае становішча зусім не турбуе кіраўніцкаў Мазырскай асерты і раёна.

М. ЛАУНІОВІЧ.

КОННЫ ПЕРАХОД ЧАВУСЫ—МЕНСК

У Чаўскай раёне арганізавалася група варапільнавіч кавалерыстаў, якія ў дзень XII гадавіны вызвалення БССР ад бела-пільнавіч зробілі конны пераход Чаўсы—Менск агальнай дэлегацыю 300 кіла-метраў.

Група арганізавалася з калгаснікаў

Бягавіцкага, Антоўскага, Пружкоўскага і іныя сельсаветаў. Першы заняці Гру-пы ў 20 чалавек адбыліся 23 мая. Усе коннікі прыходзілі на сваёй конях і 200 ча-лачак. Заняці групы адбылося адна раз у тыдзень.

Д. МАЛЕВІЧ.

Да схода секцыі кампазітараў

Бліскучая перамога саватарыяны пільнавіч у Варшаве і скаржыноў у Вруселі свед-чыць аб тым, што нізе ні ў якой краіне свету музычнае мастацтва не стаіць на та-кой вышыні, нізе музычнае мастацтва, кады музыкантаў не акружаны такімі выключнымі клопатамі партыі і Урада, як у Советні Саюза.

Саватарыяны Саюз становіцца самай музычнай краінай у свеце, саватарыяны цэнтрам му-зычнай культуры.

БССР, не глядзячы на тое, што ў сваім музычным развіцці адстае ад брацкіх ре-спублік (Украіны, Грузыі, Узбекскай ССР), усё-ж з'яўляецца жывым прыкладам шпаркага, росквіту музыкі разам з інымі відамі мастацтва і навукі.

У 1920—21 гг. БССР не мела ніякіх навучных музычных устаноў, калі-небудзь арганізацыі, ніводнага музычнага тэатру беларускіх кампазітараў (іх і самі кампазітары амаль не было); не мала амаль ніякай музычнай мастацкай дзейнасці. У 1937 годзе мы ўжо маем дзяржаўную Кансерваторыю, тры музы-чныя вузучышчы, 5 музычных школ, дзяр-жаўны тэатр оперы і балета, філармонію, даровы заняты атрад саватарыяны кампазі-тараў, 3 оперны музычны дасягненні на атрад многія з'яўляюцца дасягненні на атрад многія з'яўляюцца дасягненні на атрад многія з'яўляюцца дасягненні на атрад многія з'яўляюцца

